

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19CoCsp/35/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3517206564
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radoslav Svitana, PhD
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3517206564.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Radoslava Svitana, PhD., a sudkýň JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Viery Škultétyovej v spore žalobcu: V. O. W., U., so sídlom Z. XX, G., H. XX XXX XXX, proti žalovanej: W. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX O. X, o zaplatenie 1.440,25 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 12Csp/136/2017-164 zo dňa 28. novembra 2019 takto

r o z h o d o l :

Rozsudok súdu prvej inštancie m e n í tak, že :

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi istinu 1 440,25 eur spolu s úrokom v sume 613,82 eur, úrokom z omeškania vo výške 1,27 eur a úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 1504,32 eur od 30.06.2017 do zaplatenia, to všetko formou splátok vo výške 100,- eur mesačne, splatných vždy do 25. dňa v mesiaci, počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom tento rozsudok nadobudne právoplatnosť; nezaplatením jednej splátky sa stáva splatným celé plnenie.

II. Vo zvyšnej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žalobca m á proti žalovanej n á r o k na náhradu trov konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1.1 Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom vo výroku I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 481,67 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 481,67 eur od 30.06.2017 do zaplatenia, to všetko formou splátok vo výške 100,- eur mesačne, vždy do 25. dňa v mesiaci, počnúc nasledujúci mesiac po mesiaci, v ktorom rozsudok nadobudne právoplatnosť, pod hrozbou straty výhody splátok, keď nezaplatením jednej splátky sa stáva splatný celý dlh. Vo výroku II. žalobu vo zvyšnej časti zamietol a vo výroku III. priznal žalovanej právo voči žalobcovi na náhradu účelne vynaložených trov konania v rozsahu 36,02 %. Rozhodnutie zdôvodnil tým, že dňa 04.12.2012 bola medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere, obsahom ktorej bolo poskytnutie bezúčelového úveru vo výške 2 000,- eur s poplatkom za správu účtu vo výške 1,99 eur, výškou splátky 29,77 eur v 120-tich mesačných splátkach s dohodnutou úrokovou sadzbou 12,90 % ročne, s termínom splatnosti prvej splátky 17.12.2012 a splatnosťou úveru 15.11.2022. RPMN bola vyčíslená vo výške 15,82 %, priemerná RPMN 19,37 %. Listom zo dňa 19.06.2017 (pozn. odvolacieho súdu: ide o chybu v písaní, správne má byť podľa spisu: listom zo dňa 18.04.2017) žalobca vyzval žalovanú na zaplatenie sumy 59,93 eur a výzvou zo dňa 19.06.2017 ju vyzval na predčasné splatenie úveru vo výške 1 565,59 eur s príslušenstvom najneskôr do 29.06.2017.

1.2 Právne súd prvej inštancie posúdil vec podľa ustanovení § 497, § 369 ods. 1, § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 písm. d), § 7 ods. 1, ods. 2, § 9 ods. 2 písm. j), písm. k), § 11 ods. 1 písm. b), § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 3, § 54 ods. 1, ods. 2, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 1 a § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. Dospel k záveru, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje obligatórne náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z., konkrétne neobsahuje presnú výšku toho-ktorého nároku (mesačnú výšku splátky istiny, úrokov a poplatkov oddelene). Podľa súdu prvej inštancie citované ustanovenie zákona o spotrebiteľských úveroch, platné a účinné v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy, je síce v rozpore so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere, avšak smernica je záväzná iba pre členské štáty EÚ, nie priamo pre fyzické a právnické osoby a citované ustanovenie zákona nemožno vykladať eurokonformne, keďže z neho jednoznačne vyplýva, že požaduje členenie splátok na splátky istiny, úrokov a poplatkov.

1.3 Okrem toho súd prvej inštancie uviedol, že v čase uzavretia predmetnej zmluvy dňa 04.12.2012 síce ustanovenie § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. neobsahovalo sankciu bezúročnosti úveru pre porušenie povinnosti dodávateľa skúmať bonitu klienta, avšak súd mal za to, že k takému záveru možno dospieť aj aplikáciou § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie informácie o spotrebiteľovi a taktó získané informácie riadne vyhodnotiť. V preskúmvanej veci sa žalobca uspokojil so zistením príjmu žalovanej na účte vedenom žalobcom (žalobca nepreukázal iný spôsob zisťovania bonity žalovanej), čo súd prvej inštancie považoval za konanie hrubo odporujúce odbornej starostlivosti, a teda hrubo odporujúce dobrým mravom, a preto dospel k záveru, že žalobcovi nepatrí odmena vo forme úrokov. Súd teda dospel k záveru, že žalovaná je povinná vrátiť iba istinu a nie aj úroky. Keďže žalovanej bol poskytnutý úver vo výške 2 000,- eur a zaplatená časť úveru bola vo výške 1 518,33 eur, súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť 481,67 eur spolu so zákonným úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 481,67 eur od 30.06.2017 (deň nasledujúci po zosplatnení) do zaplataenia, a vo zvyšnej časti žalobu zamietol.

1.4 Povolenie splátok odôvodnil súd prvej inštancie s odkazom na ustanovenie § 232 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) tým, že pre žalobcu je prijateľnejšie dosiahnuť dobrovoľné plnenie, hoci postupne, než byť odkázaný na neistý výsledok exekučného konania v prípade neschopnosti povinného zaplatiť priznané plnenie naraz, preto po posúdení osobných a majetkových pomerov žalovanej (žalovaná je matka maloletých detí so zlým zdravotným stavom, v dôsledku čoho dochádza k opakovanému zníženiu príjmu) povolil žalovanej zaplatiť uloženú povinnosť v primeraných splátkach po 100,- eur mesačne. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 2 v spojení s § 262 ods. 1 CSP podľa pomeru úspechu žalovanej vo veci.

2. Proti uvedenému rozsudku vo výrokoch II. a III. podal žalobca včas odvolanie z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. b), g), h) CSP a navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil a žalobe vyhovel v celom rozsahu. Uviedol, že výška, počet a termíny splátok sú uvedené v texte zmluvy. Prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami zmluva neuvádza, nakoľko na základe tejto zmluvy nevznikajú nesplatené zostatky s rôznymi úrokovými sadzbami. Podľa žalobcu rozhodné znenie § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. nevyžaduje rozčlenenie mesačnej splátky spotrebiteľského úveru na jednotlivé zložky osobitne. Prísnejší výklad príslušných zákonných ustanovení je v rozpore s predmetnou smernicou ES. Žalobca poukázal na rozsudok Súdneho dvora vo veci C-42/15, podľa ktorého zmluva o spotrebiteľskom úvere nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny; ustanovenia smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave. Poukázal tiež na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu SR a krajských súdov. Vo vzťahu k skúmaniu bonity žalovanej žalobca uviedol, že má za to, že povinnosti v zmysle § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. splnil. Pritom len v prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov; za hrubé porušenie povinností podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov

o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov. Žalobca k tomu uviedol, že riadne vykonal dňa 03.12.2012 dopyt do úverového registra a dopyt do Sociálnej poisťovne. Žalobca k odvolaniu priložil výpis zo Spoločného registra bankových informácií a Nebankového registra klientskych informácií, report zo Sociálnej poisťovne a Žiadosť žalovanej o poskytnutie úveru. Žalobca má za to, že pokiaľ súd považoval návrh za neúplný, mal ho vyzvať na jeho doplnenie/opravu v zmysle § 129 ods. 1 CSP.

3. Žalovaná v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny v celom napadnutom rozsahu. Zdôraznila, že pokiaľ v zmluve absentuje rozlíšenie jednotlivých splátok na istinu, úroky a poplatky a je v nej uvedená len jednotná suma splátky bez tohto rozlíšenia, tak ako tomu bolo v tomto prípade, uvedený nedostatok spôsobuje následok podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. a spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Poukázala na zákaz eurokonformného výkladu zákona v prípade, ak by sa jednalo o výklad zákona contra legem, pričom podľa nej aj novelou zákona č. 129/2010 Z.z. zákonom č. 279/2017 Z.z. zákonodarca potvrdil, že do účinnosti novely zákon požadoval členenie splátok na splátky istiny, úrokov a poplatkov, a od účinnosti novely zákonodarca od tejto požiadavky upúšťa. Tento výklad podložila viacerými rozhodnutiami krajských súdov. K preskúmvaniu bonity uviedla, že veriteľ pri poskytovaní predmetného spotrebiteľského úveru nepostupoval s odbornou starostlivosťou a dostatočne resp. vôbec neposúdil jej schopnosť splácať predmetný úver. Nepožadoval od nej žiaden hodnoverný doklad o jej príjme, nezisťoval ani jej výdavky. Poukázala na to, že ona a jej manžel majú z predmetného obdobia viac úverov, ktoré nevládali splácať, niektoré sú exekučne vymáhané. Napokon žalovaná doplnila, že pri výpočte RPMN žalobca neuviedol predpoklady na výpočet RPMN v zmysle ustanovení zákona 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

4. Žalobca v ďalšom písomnom vyjadrení opätovne poukázal na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, z ktorých vyplýva, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky. Ďalej uviedol, že pri posudzovaní schopnosti žalovanej splácať úver posúdil údaje na základe údajov z reportov zo Spoločného registra bankových informácií, na základe žiadosti žalovanej o úver a z údajov zo Sociálnej poisťovne. Predpoklady použité na výpočet RPMN v zmluve uvedené sú, a ide o nasledovné: výška úveru, dátum prvej splátky, dátum poslednej splátky, termín splatnosti splátky, úroková sadzba, anuitná splátka, poplatok za poskytnutie úveru, dátum zmluvy. Zákon nepožadoval a ani v súčasnosti nepožaduje uvádzať v zmluve konkrétny matematický výpočet RPMN a nepožadoval ani špeciálne označenie predpokladov pre výpočet RPMN v zmluve.

5. Žalovaná v ďalšom písomnom vyjadrení poukázala na rozsudky Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Co/50/2017 a sp. zn. 1Co/87/2019, podľa ktorých do kategórie predpokladov pre výpočet RPMN (ktoré majú byť uvedené v zmluve) je potrebné zaradiť i matematický výpočet RPMN. Ďalej uviedla, že bolo na žalobcovi, aby preukázal, že jej bonitu náležite skúmal. Aj za stavu, že žalobca by skúmal jej príjem pred vstupom do zmluvného vzťahu, to nemožno samo o sebe považovať za náležité splnenie si povinnosti vyplývajúcej z § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. Bez toho, aby žalobca skúmal aj iné aspekty, napr. zadlženosť, počet vyživovacích povinností, mesačné výdavky žalovanej a pod., nemohol si utvoriť reálny obraz o jej majetkovej situácii, potrebný pre posúdenie jej schopnosti splácať dlh zo zmluvy. Za tohto stavu podľa žalovanej žalobca nepreukázal splnenie povinnosti uloženej mu ustanovením § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. Poukázala na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Co/12/2018, podľa ktorého dôsledkom podcenenia bonity je neposkytnutie ochrany veriteľovi, ktorý s hrubou nedbanlivosťou poruší povinnosť s odbornou starostlivosťou posúdiť bonitu spotrebiteľa; v tomto smere § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. vôbec nepôsobí odradzujúco, preto je dôvodné aplikovať § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka o odmietnutí ochrany pri tak závažnom porušení povinnosti veriteľa na finančnom trhu; podobne poukázala na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 23Co/11/2018.

6. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací na základe včas podaného odvolania žalobcu preskúmal vec v napadnutom rozsahu podľa § 379 a § 380 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je potrebné v napadnutej časti zmeniť podľa § 388 v spojení s § 365 ods. 1 písm. h) CSP.

7. Napriek tomu, že výrok I. rozsudku súdu prvej inštancie nebol napadnutý odvolaním a jeho správnosť odvolací súd nepreskúmaval, odvolací súd považoval za správne z dôvodu zrozumiteľnosti a jednoznačnosti priznaných nárokov (a tiež poskytnutej výhody splátok) nanovo sformulovať celý rozsudok, vrátane súdom prvej inštancie už právoplatne priznaných nárokov, ktorých sa odvolací súd nedotýkal (a sú zahrnuté do výroku rozsudku odvolacieho súdu).

8. Súd prvej inštancie a žalovaná za jeden z dôvodov bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru považovali to, že v zmluve absentovalo vyjadrenie spôsobu započítania splátok, teda rozčlenenie splátok na istinu, úroky a poplatky. K tomu odvolací súd poukazuje na rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 9.11.2016 v právnej veci C-42/15 Home Credit Slovakia c/a Klára Biróová, ktorý záväzne interpretuje príslušné ustanovenia smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere (ktorá bola do slovenského právneho poriadku implementovaná zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch) tak, že ustanovenia čl. 10 ods. 2 v spojení s čl. 22 ods. 1 smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil vo svojej vnútroštátnej právnej úprave povinnosť vo forme amortizačnej tabuľky priamo v zmluve o spotrebiteľskom úvere spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie istiny. V súlade so zásadou eurokonformného výkladu vnútroštátnej právnej úpravy je potom potrebné ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy) vykladať tak, že sa v tomto ustanovení nepožaduje, aby každá splátka bola rozčlenená na časti, ktoré budú započítané na istinu, na úroky a na poplatky, ale že sa tu požaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala výšku, počet a termíny splátok, pričom v splátkach má byť započítaná nielen istina, ale aj úroky a poplatky (porovnaj rozsudky Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 146/2017, 3 Cdo 56/2018, 4 Cdo 211/2017). Takýto (eurokonformný) výklad zákonného ustanovenia nijako neodporuje samotnému zneniu zákona (teda nie je contra legem), práve naopak - citované ustanovenie nepožadovalo uviesť „výšku, počet a termíny splátok istiny, výšku, počet a termíny splátok úrokov a výšku, počet a termíny splátok poplatkov“, ale len „výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, teda nič nebráni vykladať toto ustanovenie tak, že stačí uvedenie výšky, počtu a termínov splátok, ktoré v sebe zahŕňajú splátky istiny, úrokov aj poplatkov.

9. Je potrebné uviesť, že citované ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. zrejme pripúšťalo aj taký výklad, ku ktorému sa priklonila žalovaná a aj súd prvej inštancie v preskúmanom rozsudku (teda že je potrebné v zmluve uviesť ku každej splátke aj jej rozpis na splátku istiny, splátku úrokov a splátku poplatkov), avšak po vydaní vyššie citovaného rozsudku Súdneho dvora vo veci C-42/15 je potrebné aplikovať taký výklad, ktorý je v súlade so znením smernice, ako ju vyložil Súdny dvor (ak je takýto výklad vnútroštátneho práva možný, pričom v zmysle vyššie uvedeného takýto výklad v tomto prípade možný je). Ani dodatočná zmena citovaného ustanovenia zákona (jeho novelizácia) nepreukazuje, že pred novelou by sa mal aplikovať výlučne výklad, ktorý podáva žalovaná. Cieľom novelizácie právneho predpisu nemusí vždy byť jeho radikálna zmena, niekedy môže novela predstavovať formulačné spresnenie, ktoré často vyplýva práve zo súdnej praxe. V tomto prípade je zrejme, že zákonodarca novelou reagoval na rozsudok Súdneho dvora vo veci C-42/15 a na spory ohľadom výkladu citovaného ustanovenia zákona, pričom toto ustanovenie upravil tak, aby neprípúšťalo iný výklad než ten, ktorý podal Súdny dvor vo vzťahu k ustanoveniu smernice, transponovanému citovaným ustanovením zákona. To však neznamená, že by takýto výklad zákonného ustanovenia pred novelou nebol možný.

10. Absencia rozdelenia splátok na istinu, úroky a poplatky teda nie je dôvodom, pre ktorý by bolo možné považovať spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov.

11. Pokiaľ ide o skúmanie bonity žalovanej, je v prvom rade potrebné poukázať na to, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere medzi žalobcom a žalovanou bola uzavretá dňa 04.12.2012, teda v čase, keď zákon č. 129/2010 Z. z. v ustanovení § 7 ods. 1 ukladal veriteľovi povinnosť pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, avšak nestanovoval pri nesplnení tejto povinnosti sankciu bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru (stanovoval v § 11 ods. 2 len sankciu nemožnosti jednorazového zosplatnenia úveru). Až od 10.6.2013 ustanovenie § 11 ods. 2 stanovuje, že v prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov; pričom za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez

akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

12. To, že v čase uzavretia predmetnej zmluvy, zákon nestanovoval sankciu v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, neznamená, že by nebolo možné posudzovať prípady hrubého porušenia povinnosti veriteľa preskúmať pred uzavretím zmluvy bonitu spotrebiteľa ako konanie v rozpore s dobrými mravmi. Za takéto konanie (v rozpore s dobrými mravmi) by však bolo možné označiť len naozaj hrubé porušenie základných povinností veriteľa. V preskúmvanej veci žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že žalobca od nej nepožadoval žiaden hodnoverný doklad o jej príjme a nezisťoval ani jej výdavky. V ďalšom písomnom vyjadrení toto svoje tvrdenie korigovala v tom zmysle, že aj za stavu, že žalobca by skúmal jej príjem, nemožno to samo o sebe považovať za náležité splnenie si povinnosti vyplývajúcej z § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. Odvolací súd k tomu uvádza, že tvrdeniu žalovanej, že žalobca pred uzavretím zmluvy od nej nepožadoval žiaden doklad o jej príjme, odporuje jej vlastné tvrdenie na pojednávaní pred súdom prvej inštancie dňa 28.11.2019, kde uviedla, že „žalobcovi stačilo, že som na posledných troch výpisoch z účtu mala príjem“ (išlo pritom o skutkové tvrdenia žalovanej, uvádzané na pojednávaní, nie o dôkaz jej výsluchom). Z vyjadrení žalovanej na uvedenom pojednávaní tiež jednoznačne vyplýva, že žalovaná už pred uzavretím predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere mala u žalobcu otvorený účet. Nie je jasné, či na výpisoch z účtu žalovanej, ktoré žalobca pred uzavretím zmluvy preskúmal, boli aj nejaké výdavky žalovanej, alebo iba jej príjmy, je však zrejmé, že žalobca bonitu žalovanej zisťoval, a to minimálne v rozsahu preskúmania jej príjmov za posledné tri mesiace. Je síce možné diskutovať o tom, či bol takýto rozsah skúmania bonity dostatočný, avšak vzhľadom na výšku úveru (2 000,- eur) a na vtedajšie znenie § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. (ktoré výslovne ustanovovalo, že pri skúmaní schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver veriteľ berie do úvahy najmä „dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru“) ho určite nemožno považovať za hrubé porušenie povinnosti veriteľa skúmať schopnosť spotrebiteľa splácať poskytovaný úver, a teda ani za konanie veriteľa, ktoré bolo v rozpore s dobrými mravmi.

13. Vzhľadom k tomu, čo bolo uvedené v predchádzajúcom bode, nebolo potrebné vykonávať dokazovanie listinami, ktoré žalobca pripojil k odvolaniu, a teda ani nebolo potrebné posudzovať, či tieto listiny sú dôkazmi spĺňajúcimi podmienky podľa § 366 CSP.

14. K tvrdeniu žalovanej, že žalobca v zmluve neuviedol predpoklady na výpočet RPMN, odvolací súd konštatuje, že podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. sa v zmluve uvedú „všetky predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN)“, to však neznamená, že tieto predpoklady musia byť v zmluve výslovne osobitne označené ako „predpoklady použité na výpočet RPMN“. Pre splnenie tejto zákonnej požiadavky je postačujúce, ak sú tieto predpoklady uvedené v zmluve, pričom týmito predpokladmi sú veličiny vstupujúce do vzorca na výpočet RPMN, teda výška čerpaného úveru, výška a dátumy splátok. Tieto údaje v zmluve uvedené boli (aj dátumy splatnosti jednotlivých splátok boli jednoznačne určiteľné, keď zmluva obsahovala údaj o presnom dátume prvej splátky a tiež údaj o termíne splatnosti ďalších splátok „15. deň kalendárneho mesiaca“). Podľa odvolacieho súdu citované ustanovenie § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. neukladá veriteľovi ani povinnosť uviesť v zmluve vzorec na výpočet RPMN, ako je uvedený v prílohe č. 2 k zákonu č. 129/2010 Z. z. Vzorec sám o sebe nemá pre spotrebiteľa žiadnu výpovednú hodnotu. Tú má len konkrétny údaj o výške RPMN (v spojení s výškou úveru, úrokovou sadzbou, výškou požadovaných poplatkov, výškou a dátumami splátok).

15. Pokiaľ žalovaná ešte vo vyjadrení k žalobe namietala neuvedenie adresy, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, odvolací súd uvádza, že túto náležitosť (§ 9 ods. 2 písm. c/ zákona č. 129/2010 Z. z.) zákon výslovne viaže na „predávajúceho“, nie na veriteľa resp. dodávateľa. Je teda zrejmé, že uvedenie tejto informácie sa vyžaduje len v prípade účelovo viazaného spotrebiteľského úveru, ktorý je poskytnutý na kúpu konkrétneho výrobku prípadne služby od konkrétneho predávajúceho. V preskúmvanej veci je však zo zmluvy zrejmé, že poskytnutý spotrebiteľský úver bol bezúčelový. Ani námietku žalovanej, že nebola oboznámená s obchodnými podmienkami (zrejme mala na mysli všeobecné obchodné podmienky žalobcu) nepovažoval odvolací súd za relevantnú, keďže všetky zákonné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere boli uvedené priamo v zmluve a žalobca v tomto spore nepožadoval žiadne plnenie, ktoré by malo základ vo všeobecných zmluvných podmienkach.

16. Aj keď to žalovaná nenamietala, odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že za problematický v tomto prípade nepovažoval poplatok za správu úverového účtu, uvedený v zmluve vo výške 1,99 eur mesačne. Tento poplatok priamo predpokladá ustanovenie § 9 ods. 2 písm. n) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, pričom ho možno v zásade považovať za poplatok za poskytnutie úveru podľa § 499 Obchodného zákonníka (žiaden ďalší poplatok za poskytnutie úveru žalobca v zmluve nepožadoval). Žalobca správne zahrnul tento poplatok do celkovej čiastky, ktorú musí klient zaplatiť (a tým aj do výpočtu RPMN) a ani výšku tohto poplatku (1,99 eur mesačne) nemožno považovať za neprímeranú. Okrem toho zo spisu nevyplýva, že by žalobca započítaval mesačné platby žalovanej na tento poplatok a žalobca ani v žalobe tento poplatok nepožadoval.

17. Z vyššie uvedených dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že predmetný spotrebiteľský úver nemožno považovať za bezúročný a bez poplatku, teda žalovaná mala (a má) povinnosť zaplatiť nielen dlžnú istinu, ale aj úroky. Z tvrdení žalobcu a z listín predložených žalobcom v konaní pred súdom prvej inštancie (ktoré žalovaná nespochybnila) vyplýva, že nezaplatená istina úveru ku dňu jeho predčasného zosplatnenia predstavovala 1 440,25 eur. K predčasnému zosplatneniu úveru odvolací súd uvádza, že mu predchádzala výzva z 18.04.2017. Žalobca síce nepredložil doklad o doručení resp. odoslaní tejto výzvy, avšak jeho tvrdenie v žalobe, že túto výzvu žalovanej zaslal, žalovaná nepoprela (a neuviedla k nej vlastné skutkové tvrdenie), preto odvolací súd podľa § 151 ods. 1, ods. 2 CSP považoval tvrdenie o odoslaní výzvy, predchádzajúcej zosplatneniu úveru, za nesporné.

18. Okrem istiny má žalobca v zmysle vyššie uvedeného nárok aj na zmluvný úrok v dohodnutej výške 12,9 % ročne. Odvolací súd poukazuje na judikatúru Najvyššieho súdu SR, podľa ktorej po vyhlásení predčasnej splatnosti spotrebiteľského úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí (o. i. uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 16. júna 2020 sp. zn. 5Cdo 42/2020, odporúčané na publikovanie v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov; zatiaľ nepublikované): Za situácie, že dlžník z úverového vzťahu porušil povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k jeho zosplatneniu veriteľom, neexistuje rozumný dôvod, prečo by dlžník nemal platiť úroky z úveru, ktoré sú odplatom za poskytnutý úver, a to vo výške, na akej sa s veriteľom dohodol. Veriteľ nemá peňažné prostriedky, patrí mu za ne dohodnutá odmena, záväzok dlžníka v zmysle platenia dohodnutej odmeny zostáva nedotknutý a aplikuje sa na dobu, na ktorú bola zmluva dohodnutá ako doba riadneho splácania úveru, keďže dohodnuté úroky majú zmluvný základ. Pre spotrebiteľa by však bolo nevýhodné, aby platil úroky až do zaplatenia istiny. Dojedanie, ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplatenia istiny, jeho postavenie zhorší. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, tzn. že ich výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Dlžník teda presne vie, koľko bude povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť. Túto vedomosť však dlžník - spotrebiteľ nemá v prípade dojednania, ktoré umožňuje navýšovanie tejto ceny bez jej presného ohraničenia. (Bližšie viď odôvodnenie citovaného uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 42/2020.)

19. Z predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo 04.12.2012 vyplýva, že pri riadnom plnení povinností by žalovaná na úrokoch zaplatila sumu 1 572,40 eur (120 splátok po 29,77 eur mínus poskytnutá istina 2 000,- eur; zo spisu vyplýva, že žalobca započítaval všetky zaplatené splátky výlučne na istinu a úroky, nie na poplatky). Doteraz na úrokoch zaplatila 958,58 eur, teda maximálna výška zmluvného úroku, ktorú ešte môže žalobca požadovať, je 613,82 eur (1 572,40 eur - 958,58 eur). Žalobca v žalobe požadoval zmluvný úrok v pevnej sume 64,07 eur a vo výške 12,9 % ročne z nezaplatenej istiny 1 440,25 eur od 20.6.2017 do zaplatenia, čo by k 20.4.2021 predstavovalo 776,27 eur, teda ku dňu rozhodovania odvolacieho súdu žalobcom požadovaný zmluvný úrok už presiahol to, čo by žalovaná pri riadnom plnení povinností zaplatila ako cenu peňazí (t. j. maximálnu priznateľnú výšku zmluvného úroku v zmysle vyššie uvedeného uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 42/2020), pričom zo spisu nevyplývalo, že by žalovaná v priebehu konania vykonala nejakú úhradu. Preto odvolací súd neformuloval nárok žalobcu na zmluvný úrok percentuálnym vyjadrením (12,9 % ročne zo sumy 1 440,25 eur od 20.6.2017 do zaplatenia), ku ktorému by musel pridať obmedzenie najvyššou priznateľnou výškou zmluvného úroku, ale zmluvný úrok priamo vyjadril touto najvyššou priznateľnou výškou doteraz nezaplateného zmluvného úroku (613,82 eur), na ktorú už žalobca v čase rozhodovania odvolacieho súdu mal nárok.

20. Okrem zmluvného úroku patrí žalobcovi aj úrok z omeškania, a to tak z nezaplatenej istiny 1 440,25 eur (pričom žalobca v žalobe vyjadril úroky z omeškania oddelene z nezaplatených splátok za obdobie

pred zosplatením - pevnou sumou 1,27 eur - a z celej zosplatennej istiny za obdobie po zosplatení - výškou 8 % ročne), ako aj z nezaplatených splatných zmluvných úrokov (ustanovenie § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka zakladá právo na úrok z omeškania na omeškaní s plnením peňažného dlhu, nielen istiny; peňažným dlhom nesporne sú aj splatné zmluvné úroky). Žalobca v žalobe požadoval úrok z omeškania z nezaplatených úrokov len vo vzťahu k úrokom v sume 64,07 eur - odvolací súd obe sumy, z ktorých mal žalobca nárok na úroky z omeškania, spočítal (1 440,25 eur + 64,07 eur = 1 504,32 eur) a z tejto sumy priznal úrok z omeškania. Úrok z omeškania pritom priznal nie od 20.06.2017, ako požadoval žalobca, ale až od 30.06.2017, keďže vo výzve na predčasné splatenie úveru žalobca umožnil žalovanej úhradu dlhu do 29.06.2017, teda až nasledujúcim dňom sa žalovaná dostala do omeškania. Predmetný záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013 (zmluva bola uzavretá 04.12.2012) a k prvému dňu omeškania bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky 0,00 %, preto súd, aplikujúc ustanovenia § 10c a § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom do 31.01.2013, určil výšku zákonného úroku z omeškania na 8 % ročne.

21. Z dôvodov uvedených vyššie odvolací súd zamietol žalobu vo vzťahu k zmluvnému úroku, presahujúcemu výšku úroku, ktorú by žalovaná zaplatila pri riadnom plnení povinností, a vo vzťahu k úroku z omeškania za obdobie od 20.06.2017 do 29.06.2017 (obsahovo ide o potvrdenie zamietajúceho výroku súdu prvej inštancie v tejto časti).

22. Zhodne so súdom prvej inštancie odvolací súd umožnil žalovanej zaplatiť dlh v splátkach (pričom vo vzťahu k lehote na zaplatenie sumy 481,67 eur, priznanej súdom prvej inštancie, nebolo podané odvolanie, teda tieto splátky nemohol odvolací súd meniť). Žalovaná v súvislosti so žiadosťou o splátky okrem tvrdení uvedených na pojednávaní súdu prvej inštancie (že má vážne zdravotné problémy, v dôsledku ktorých berie lieky a často jej klesá príjem len na hodnotu nemocenských dávok, pričom majú s manželom dve školopovinné deti) preukázala svoje príjmy a výdavky výpismi z účtu, výplatnými páskami a dokladom o zrážkach vykonávaných zamestnávateľom. Umožnenie splátok síce predstavuje zásah do práva žalobcu na dosiahnutie priznaného plnenia, avšak vzhľadom k tomu, že ide o banku, tento zásah nie je neprimeraný. Za primeranú výšku splátok považoval odvolací súd 100,- eur mesačne - pri takto nastavených splátkach by mal byť dlh zaplatený približne za dva roky, čo je primeraná doba. Výhodu splátok však odvolací súd podmienil dodržaním splátkového kalendára - v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky riadne a včas sa stane splatným celé plnenie.

23. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovení § 396 ods. 1, ods. 2, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. Žalobca bol v konaní plne úspešný, pokiaľ ide o istinu. Zamietnutie žaloby v časti zmluvného úroku a v malej časti úroku z omeškania (t. j. len vo vzťahu k príslušenstvu pohľadávky, aj to len sčasti) považoval odvolací súd za nepatrné vo vzťahu k výške priznaného plnenia, preto žalobcovi priznal proti neúspešnej žalovanej nárok na náhradu trov konania (ktoré zahŕňajú účelne vynaložené trovy konania pred súdom prvej inštancie aj odvolacieho konania) v celom rozsahu. O výške tejto náhrady trov rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (§ 262 ods. 2 CSP).

24. Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).